

УДК 65.014.12

Марущак А.М.

к.с.г.н., доцент, кафедра охорони праці та фізичного виховання,
Інженерно-технічний факультет
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: maruschak.anatoliy@gmail.com

Тиш М.А.

к.с.г.н., доцент, кафедра охорони праці та фізичного виховання,
Інженерно-технічний факультет
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: tysh.myroslav@gmail.com

Шевчук І.І.

навчальний майстер, кафедра охорони праці та фізичного виховання,
Інженерно-технічний факультет
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: shevchuk-ja@rambler.ru

**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ В ПОДІЛЬСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНО-ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ****Анотація**

Метою даної статті є розроблення системи управління охороною праці та обов'язків керівників структурних підрозділів ПДАТУ.

У процесі написання статті використано публікації наукових та методичних видань, закон України про охорону праці, Типове положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах Міністерства освіти і науки, методи наукових досліджень, а також практичний матеріал кафедри охорони праці та фізичного виховання Подільського державного аграрно-технічного університету.

Розроблене положення про організацію роботи з охорони праці та обов'язки керівника – ректора ПДАТУ, дозволить систематизувати навчально-методичну, управлінську діяльність ректорату, громадських організацій на виконання закону України про охорону праці та підрозділах актів, які діють в системі МОН і в інших міністерствах, галузях, підприємствах.

Ключові слова: закон України, навчально-виховний заклад, обов'язки, інструкції, навчання, керівник.

Marushchak A.M.

PhD (Agric.), Associate professor
Department of labour protection and physical education,
Faculty of Engineering
State Agrarian and Engineering University in Podilya
Kamianets-Podilskyi
E-mail: maruschak.anatoliy@gmail.com

Tysh M.A.

PhD (Agric.), Associate professor
Department of labour protection and physical education,
Faculty of Engineering
State Agrarian and Engineering University in Podilya
Kamianets-Podilskyi
E-mail: tysh.myroslav@gmail.com

Shevchuk I.I.

educational master
Department of labour protection and physical education,
Faculty of Engineering
State Agrarian and Engineering University in Podillya
Kamianets-Podilskyi
E-mail: shevchuk-ja@rambler.ru

ORGANIZATION OF WORK ON LABOR PROTECTION IN THE STATE AGRARIAN AND ENGINEERING UNIVERSITY IN PODILLYA

Abstract

The purpose of this article is to develop a system of management of labor protection and responsibilities of the heads of structural units of the State Agrarian and Engineering University in Podillya.

In the process of writing the article used publications of scientific and methodological publications, the Law of Ukraine on Occupational Safety, Typical Regulations on the organization of work on the protection of the labor of the participants in the educational process in the institutions and educational institutions of the Ministry of Education and Science, methods of scientific research, as well as practical material of the Department of Protection labor and physical education of the State Agrarian and Engineering University in Podillya.

The regulation on the organization of work on labor protection and the duties of the head of the Rector of the State Agrarian and Engineering University in Podillya will allow to systematize the educational, methodological, administrative activities of the administration, public organizations for the implementation of the law of Ukraine on labor protection and units of acts in the system of the Ministry education and science and in other ministries, industries, enterprises.

Keywords: law of Ukraine, educational institution, duties, instructions, training, head.

Аннотация

Целью данной статьи является разработка системы управления охраной труда и обязанностей руководителей структурных подразделений ПДАТУ.

В процессе написания статьи использованы публикации научных и методических изданий, закон Украины об охране труда, Типовое положение об организации работы по охране труда участников учебно-воспитательного процесса в учреждениях и учебных заведениях Министерства образования и науки, методы научных исследований, а также практический материал кафедры охраны труда и физического воспитания Подольского государственного аграрно-технического университета.

Разработанное положение об организации работы по охране труда и обязанности руководителя - ректора ПДАТУ, позволит систематизировать учебно-методическую, управленческую деятельность ректората, общественных организаций на выполнение закона Украины об охране труда и подразделениях актов, действующих в системе МОН и в других министерствах, отраслях, предприятиях.

Ключевые слова: закон Украины, учебно-воспитательное учреждение, обязанности, инструкции, обучение.

Вступ. Це Положення розроблено відповідно до Законів України "Про охорону праці", "Про освіту", типового положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах затверджених наказом МОН №782 від 20.11.2006 року.

Положення визначає єдину систему організації роботи з охорони праці, а також обов'язки керівників та посадових осіб щодо забезпечення здорових і безпечних умов навчально-виховного процесу, запобігання травматизму його учасників.

Навчання та перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності студентів, слухачів, аспірантів проводяться відповідно до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 №15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за №231/10511 (далі – Типове положення), та Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 №304.

Результати. Інструктажі з питань охорони праці з учасниками навчально-виховного процесу в навчальних закладах проводяться відповідно до Типового положення. Інструктажі з питань безпеки життєдіяльності, які містять питання охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки побуту тощо, проводяться з учасниками навчально-виховного процесу відповідно до Положення про навчання Наказу Міністерства освіти і науки №782 від 20.11.2006.

Обов'язки посадових осіб та організація роботи з охорони праці в ПДАТУ

Ректор:

– відповідає за створення безпечних умов навчально-виховного процесу згідно з чинним законодавством, міжгалузевими і галузевими нормативними, інструктивними та іншими документами з охорони праці, безпеки життєдіяльності, цим Положенням; не дозволяє проведення навчально-виховного процесу за наявності шкідливих та небезпечних умов для здоров'я учасників навчально-виховного процесу;

– відповідно до Типового положення про службу охорони праці створює в навчальному закладі служби охорони праці, безпеки життєдіяльності, які безпосередньо підпорядковуються йому; призначає відповідальних за організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності та визначає їх функціональні обов'язки, забезпечує функціонування системи управління охороною праці в навчальному закладі;

– призначає наказом осіб, відповідальних за стан охорони праці в структурних підрозділах, навчальних кабінетах, лабораторіях, майстернях, спортзалах;

– затверджує посадові інструкції керівників структурних підрозділів, працівників з обов'язковим блоком питань охорони праці, безпеки життєдіяльності;

– створює і визначає порядок роботи постійно діючої технічної комісії з уведення в експлуатацію нових, реконструйованих навчальних приміщень і обладнання, затверджує акти приймання;

– уживає заходів щодо приведення інженерно-технічних комунікацій, устаткування, обладнання у відповідність до чинних стандартів, правил, норм з охорони праці;

– щорічно укладає колективний договір (угоду), що містить розділ охорони праці, безпеки життєдіяльності та забезпечує його виконання;

– організовує роботу комісії з перевірки готовності навчального закладу до нового навчального року та до роботи в осінньо-зимовий період;

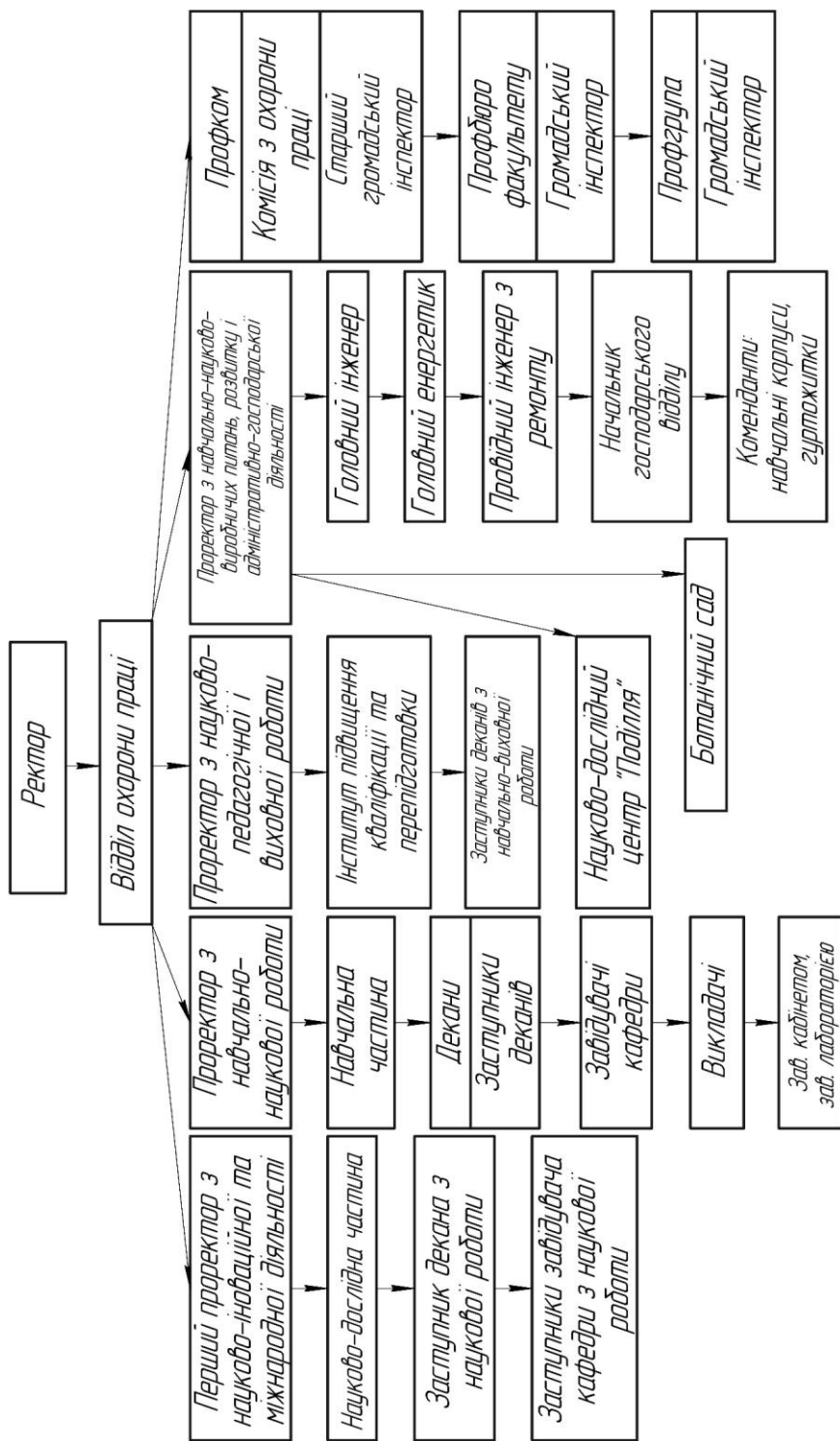

Рис. 1. Схема служби охорони праці ПДАТУ

- забезпечує виконання законодавчих, нормативних актів, наказів, рішень, розпоряджень, інструктивних матеріалів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності Міністерства освіти і науки України, місцевих органів управління освітою, виконання заходів з охорони праці колективного договору (угоди), приписів органів державного нагляду за охороною праці, пропозицій профспілкового комітету;
- на засіданнях ради навчального закладу, нарадах керівників структурних підрозділів, інших осіб, відповідальних за стан охорони праці, безпеку життєдіяльності організовує звітування з питань профілактики травматизму, виконання заходів розділу з охорони праці колективного договору (угоди), видає накази, розпорядження з цих питань;
- організовує профілактичну роботу щодо попередження травматизму і зниження захворюваності серед учасників навчально-виховного процесу;
- організовує роботу з розробки програми вступного інструктажу та забезпечує проведення всіх видів інструктажів:
 - з охорони праці - відповідно до Типового положення,
 - з безпеки життєдіяльності - відповідно до цього Положення;
- організовує роботу щодо розроблення та періодичного перегляду:
 - інструкцій з охорони праці для працівників відповідно до ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.01.98 №9, інструкцій з безпеки для студентів, слухачів, аспірантів відповідно до цього Положення; перегляд цих інструкцій здійснюється один раз на 5 років;
- сприяє проведенню та бере участь у проведенні адміністративно-громадського контролю з питань охорони праці;
- контролює забезпечення учасників навчально-виховного процесу спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту згідно з ДНАОП 0.00-4.26-96 "Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту", затвердженим наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.10.96 №170;
- забезпечує проведення дозиметричного контролю відповідно до чинних нормативних актів з обов'язковою реєстрацією в спеціальному журналі;
- забезпечує навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу відповідно до чинного законодавства;
- забезпечує виконання організаційно-технічних заходів упровадження державної системи стандартів безпеки праці, проведення атестації робочих місць за умовами праці;
- організовує проведення обов'язкових попередніх та періодичних медичних оглядів учасників навчально-виховного процесу навчального закладу відповідно до Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 №45;
- організовує з відповідними органами державного нагляду за охороною праці обстеження робочих місць перед виробничою практикою; забезпечує контроль за виконанням робіт, які негативно впливають на учасників навчально-виховного процесу та стан довкілля;
- здійснює постійний зв'язок з державними органами та громадськими організаціями щодо запобігання травматизму серед учасників навчально-виховного процесу;
- повідомляє за підлеглістю та Міністерству освіти і науки України протягом доби про кожний груповий нещасний випадок або випадок із смертельним наслідком, що трапився з студентом, курсантом, слухачем, аспірантом під час навчально-виховного процесу, на виробництві та у побуті;

– організовує розслідування нещасних випадків з учасниками навчально-виховного процесу, затверджує акт про нещасний випадок під час навчально-виховного процесу відповідно до чинних документів, проводить аналіз причин та розробляє заходи щодо попередження травматизму.

Проректор:

– організовує і контролює виконання керівниками структурних підрозділів (факультетів, кафедр, кабінетів, лабораторій тощо) заходів щодо створення здорових і безпечних умов навчально-виховного процесу;

– забезпечує впровадження відповідних вимог державних і галузевих нормативних документів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у навчально-виховний процес; контролює проведення паспортизації навчальних кабінетів, майстерень, лабораторій, спортзалів тощо;

– здійснює контроль за безпекою навчального обладнання, приладів, хімреактивів, навчально-наочних посібників тощо, що використовуються під час навчально-виховного процесу відповідно до чинних типових переліків і норм;

– здійснює керівництво постійно діючою технічною комісією з уведення в експлуатацію нових, реконструйованих навчальних приміщень і обладнання;

– один раз на три роки організовує навчання і перевірку знань працівників навчального закладу з охорони праці, безпеки життєдіяльності, входить до складу комісії з перевірки знань;

– контролює проведення інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в структурних підрозділах;

– забезпечує роботу щодо розробки і періодичного перегляду (один раз на 5 років) інструкцій з охорони праці для працівників навчальних закладів та інструкцій з безпеки для вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, а також розділів вимог охорони праці у методичних рекомендаціях до виконання практичних, лабораторних робіт у навчальних кабінетах, лабораторіях, майстернях тощо;

– забезпечує розробку інструкцій з охорони праці для професій або видів робіт з підвищеною небезпекою, які переглядаються один раз на 3 роки відповідно до ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці";

– бере участь у розробленні розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору (угоди);

– контролює дотримання працівниками посадових інструкцій у частині забезпечення охорони праці, безпеки життєдіяльності;

– бере участь в організації та проведенні адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці;

– відповідає за правильне та своєчасне розслідування нещасних випадків з учасниками навчально-виховного процесу, аналізує обставини нещасних випадків.

Список використаних джерел

1. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 №2694-ХІІ зі змінами від 21.11.2002 №229-ІV.

2. Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах від 01.08.2001 №563.

3. Іванишин, В.В. Супрович М.П., Замойська К.В., Марушак А.М., Тиш М.А., Шевчук І.І., Романишин О.Ю., Цивенкова Н.М. Практикум з дисциплін «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі»: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2016. 304 с.

4. Замойська, К.В. Супрович М.П., Дуганець В.І., Марушак А.М., Тиш М.А., Бурлюк В.В., Кирилюк Р.М., Вільчинська Д.В., Окіпняк Д.А., Шевчук І.І., Березюк О.Г. Безпека життєдіяльності. Практикум.– Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2012. 272 с.

5. Сакун, М.М. Окіпняк А.С., Нагорнюк В.Ф. та ін. Цивільний захист: навчально-

методичний комплекс для підготовки спеціалістів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації для всіх напрямів підготовки за вимогами кредитно-модульної системи / за редакцією М.М. Сакуна та А.С. Окіпняка. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2015. 480 с.

6. Замойська, К.В. Супрович М.П., Замойський С.М., Марущак А.М., Бендера І.М., Дуганець В.І. Безпека життєдіяльності: навчальний посіб. / за ред. В.І. Дуганця, К.В. Замойської. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2013. 504 с.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro oхoronu praci» [A law of Ukraine is «On a labourprotection»] vid 14.10.1992 №2694-XII zi zminamy vid 21.11.2002 №229-IV.

2. Polozhennya pro organizaciyu roboty z oхorony praci uchasnykiv navchal`no-vyхovnogo procesu v ustanovax i navchal`nyx zakladax [Position about organization of work from a labour ofparticipants of educational-educator process protection inestablishments and educational establishments] vid 01.08.2001 №563.

3. Ivanyshyn, V.V., Suprovych, M.P., Zamojs`ka, K.V., Marushhak, A.M., Tysh, M.A., Shevchuk, I.I., Romanyshyn, O.Ju., & Cyvenkova, N.M. (2016). Praktykum z dyscyplin «Osnovy oхorony praci», «Oхorona praci v galuzi»: navchal`nyj posibnyk [Practical work from disciplines of «Basis of labour protection», «Labour protection in industry»]. Kam'yanecz`-Podil`s`kyj, TOV «Druk-Servis».

4. Zamojs`ka, K.V., Suprovych, M.P., Duganecz`, V.I., Marushhak, A.M., Tysh, M.A., Burlyuk, V.V., Kyrylyuk, R.M., Vil`chyns`ka, D.V., Okipnyak, D.A., Shevchuk, I.I., Berezyuk, O.G. (2012). Bezpeka zhyttyediyal`nosti. Praktykum [Safety of vital functions]. Kam'yanecz`-Podil`s`kyj, PP «Medobory-2006».

5. Sakun, M.M., Okipnyak, A.S., Nagornyuk, V.F. (2015). Cyvil`nyj zaxyst: Navchal`no-metodychnyj kompleks dlya pidgotovky specialistiv osvitt`no-kvalifikacijnogo rivnya «magistr» v agrarnyx vyshhnyx navchal`nyx zakladax III-IV rivniv akredytaciyi dlya vsix napryamiv pidgotovky za vymogamy kredytno-modul`noyi systemy [Civil defence]. Kam'yanecz`-Podil`s`kyj, PP «Medobory-2006».

6. Zamojs`ka, K.V., Suprovych, M.P., Zamojs`kyj, S.M., Marushhak, A.M., Bendera, I.M., Duganecz`, V.I. (2013). Bezpeka zhyttyediyal`nosti: navchal`nyj posibnyk [Safety of vital functions]. Kam'yanecz`-Podil`s`kyj, PP «Medobory-2006».